

COME SI GIOCA

Materiali:

Un testo “ Cappuccetto rosso” con immagini in quadricromia e tradotto in 16 lingue;
8 carte per giocare.

Vorremmo esemplificare il gioco: E' possibile giocare in un gruppo di 8 bambini o di 8 coppie, tanti quante sono le carte, più un bambino con il ruolo di conduttore – moderatore; eventualmente si possono aggiungere altri ruoli: per esempio un temporalizzatore (chi controlla il tempo dei dialoghi), un dizionario parlante (chi aiuta a trovare le parole giuste), ecc.

Dopo la lettura del testo, ognuno nella sua lingua, il gioco si può eseguire ogni volta diverso, con un input nuovo che può partire dall'insegnante.

Ad esempio: “La mamma di Cappuccetto è molto arrabbiata con lei. Sentiamo cosa le dice”, “Il lupo vedendo quella bella bambina, nascosto fra i cespugli, sta facendo un bel sogno e pensa...”, “la nonna è spaventata e si lamenta con il cacciatore... Che poteva essere un po' più lesto” Le carte possono essere distribuite in modo casuale o possono essere scelte dai bambini.

Nel gioco di ruolo ogni bambino “diventa” la sua carta e interpretandola, prende parola. Può rispondere o interrogare uno dei personaggi rappresentati e simulati, avviando dialoghi fatti di battute, gesti, espressioni....

E' possibile usare anche le parole in lingua madre, per poi tradurle o farle ripetere agli altri come in uno scioglilingua.

Si può inventare una frase in lingua che dà la parola ad ognuno o viceversa la toglie.
Si può costruire un forum dei “pro” e dei “contro”.

Le abilità di ognuno possono essere sperimentate e successivamente riprese in forma sistematica durante le attività curricolari.

LE CARTE DA GIOCO

Kësulkuqja

Na ishte një herë një vajzë e vogël, e bukur dhe shumë e mirë. Të gjithë e donin shumë vogëlushen, por mbi të gjithë e donte shumë gjyshja e sajë e cila banonte në anën tjetër të fshatit.

Një ditë ajo i dhuroi së mbesës një kësulë të kuqe prej leshi (kapuç) të punuar me shtiza. Vajzës i pëlqeu aq shumë, sa që ajo nuk e hiqte më nga koka. Të gjithë filluan ta thërrisnin Kësulkuqja.

- Kësulkuqe- i tha një ditë e ëma- merre këtë shportë ku ke një kulaç dhe një kokërr mollë dhe çoja gjyshes, se është e sëmure e nuk ngrihet dot nga shtrati. Rugës ki kujdes, dhe kur të mberrish tek gjyshja, përqafoje edhe nga ana ime.

Kësulkuqja mori shportën me kulaçin dhe mollën e u nis për në anën tjetër të fshatit ku kishte shtëpinë gjyshja. Rruga kalonte nëpër një pyll të dendur. Ec e ec, takoi një ujku.

- Mirëdita, Kësulkuqe, -e përshëndeti ujku.
- Mirëdita, -iu përgjigj vajza e vogël.
- Ku po shkon kështu? -pyeti ujku.
- Po shkoj tek gjyshja
- Cfarë ke në atë shportë?
- Kulaç dhe një kokërr mollë; gjyshja ime është e sëmure, ka tri ditë pa ngrënë -iu përgjigj vogëlushja
- Ku e ka shtëpinë gjyshja jote? – pyeti ujku.
- Tamam në të dalë të pyllit. Janë tre bredha pranë shtëpisë së sajë dhe një gardh me lajthi -tha Kësulkuqja.

Ujku, duke kruajtur kokën tha:

- A nuk shikon sa lule të bukura ka këtu rretheqark? A nuk e dëgjon këngën e bukur të zogjeve? Përse nuk ndalesh pak të mbledhish një tufëz lule për gjyshen e të shijosh bukurinë e pyllit?

Kësulkuqja vështroi përreth: rrezet e diellit vallzonin nëpër degët e pemëve, neper livadh lulëzonin manushaqet e luleshqerrat. Ishte me të vërtetë shumë bukur.

- Është akoma herët, -mendoj ajo -do mbledh një tufëz me lule për gjyshen time, asaj me siguri do t'i pëlqejnë shumë.

Dhe kështu bëri: e la shportën mbi bar e filloi të mblidhte lule e të ndiqte pas fluturat shumëngjyrëshe. Po i pëlqente kaq shumë, sa që Kësulkuqja nuk e vinte re që po binte errësira.

Ndërkaq ujku egërsirë ia mori vrapit dhe, duke kaluar shteg më shteg, arriti tek shtëpia e gjyshes së Kësulkuqes. Trokiti në derë.

- Kush është? - u dëgjua një zë i dobët nga brënda.

- Jam unë, Kësulkuqja, -tha ujku. -Të kam sjellë kulaç dhe mollë. Hape derën, gjyshe.
- Mjafton që të tërheqësh dorezën, jam e sëmurë e nuk ngrihem dot. -foli gjyshja nga shtrati.

Ujku tërhoqi dorezën, hyri në shtëpi, kërceu mbi gjyshen dhe e hëngri të shkretën të gjallë. Pastaj u vesh me rrobat e sajë, vuri në kokë shaminë që vinte ajo kur flinte dhe u shtri në shtrat.

Kur Kësulkuqja mbërriti pranë shtëpisë së gjyshes së sajë, u çudit kur pa derën e shtëpisë hapur.

Hyri brënda dhe tha:

- Mirdita, gjyshe!

Askush nuk u përgjigj.

Vajza e vogël iu afrua krevatit dhe pa gjyshen me një shami të lidhur në kokë, të ulur gjer tek vetullat dhe që e shikonte në mënyrë të çuditëshme. E trembur, Kësulkuqja thirri:

- Oh, gjyshe, c'sy të mëdhenj që ke!-
- Për të të parë më mirë, vogëlushe!
- Oh, gjyshe, ç'veshë të gjatë që ke!
- Për të të dëgjuar më mirë, vogëlushe!
- Oh, gjyshe, ç'duar leshatore që ke!
- Për të të përkëdhelur më mirë, vogëlushe!
- Oh, gjyshe, ç'gojë të madhe që ke!
- Për të të ngrënë më mirë, vogëlushe!

Dhe ujku kërceu nga krevati, iu hodh Kësulkuqes në grykë dhe e hëngri së bashku me kulaçin dhe me mollët që Kësulkuqja i kishte sjellë për gjyshen...Pastaj u shtri i kënaqur në krevat dhe e zuri gjumi duke gërhitur kaq shumë, sa që dridheshin edhe muret e shtëpisë.

Tamam në atë çast, aty pranë kaloi një gjuetarë. Kur dëgjoji të gërhiturat e forta, u habit dhe u fut brënda në shtëpi për të parë se ç'kishte gjyshja që gërhiste. Por ç'të shikonte?! Në krevatin e gjyshes ishte shtrirë e flinte ujku. Mori një thikë të madhe dhe ia çau barkun egërsirës duke nxjerrë jashtë Kësulkuqen, kulaçin, mollët dhe, më në fund edhe gjyshen.

- Oh, sa errësirë ishte në barkun e ujkut dhe sa frikë që kisha!-thirri Kësulkuqja.

Nga ajo që i ndodhi, unë mendoj që Kësulkuqja duhet të ketë nxjerrë një mësim: t'i bindemi gjithmonë fjalëve të prindërve.

Ju si mendoni?

EMRAT E PERSONAZHEVE	PERSONAZHET MBROHEN	PERSONAZHET AKUZOJNË
KËSULKUQJA	<p>Kisha dëshirë të lozja akoma kur nëna më thirri e më tha të shkoja tek gjyshja, e, mbi të gjitha, unë nuk kisha shkuar kurrë vetëm në shtëpinë e gjyshes, prandaj rruga për të arritur deri atje nuk më bënte të trembesha, më dukej si një lodër...</p>	<p>Sikur, të paktën nëna, të më kishte folur për ujkun e keq dhe të pabesë, unë nuk do t'i kisha besuar kurrë gënjeshtreve të tij...</p>
NËNA E KËSULKUQES	<p>Atë ditë isha tepër e zënë me punët e shtëpisë, dhe, dua të them që kisha edhe pak temperaturë, përndryshe nuk do ta kisha çuar kurrë KËSULKUQEN vetëm për të parë gjyshen...</p>	<p>Nëqoftëse vajza ime nuk do të lozte me kukullën e saj kur unë e këshilloja që të kishte kujdes gjatë rrugës dhe t'u kishte vënë veshin fjalëve të mia, me siguri nuk do të kishte ndodhur asgjë...</p>
GJYSHJA E KËSULKUQES	<p>Prej shumë ditësh isha e sëmurë dhe e dobësuar, nuk kisha fuqi të ngrihesha nga shtrati dhe derën e shtëpisë e mbaja mbyllur, por atë ditë vendosa ta lija hapur se mos vinte njeri të më vizitonte ... Isha tepër e sëmurë, aq sa zërin e ujkut të keq e ngatërrova me zërin e KËSULKUQES...</p>	<p>Po të mos më kishin lënë vetëm për shumë ditë, duke e ditur që jam e moshuar dhe e sëmurë, unë nuk do të kisha ngatërruar zërin e ujkut me atë të mbesës sime...</p>

<p>UJKU</p>	<p>Ishte një ditë e mrekullueshme, dielli shkëlqente midis degëve të pemëve. Një bukuri e veçantë, por dukej sikur askush nga banorët e pyllit nuk e vinte re këtë .Ndjehesha vetëm, kisha dëshirë të dëfrehesha kur pashë atë vajzë të bukur si një gonxhe luleje, që shëtiste e shkujdesur... Ju betohem, doja vetëm të lozja, të dëfrehesha pak...nuk doja ta haja as atë, as gjyshen e saj, por dita e bukur me diell uk ma mbushte aspak stomakun tim bosh...dhe gjyshja ishte e sëmurë, ndoshta, duke e ngrënë, i bëra vetëm nder, i hoqa dhimbjet..</p>	<p>Nuk është faji im që fëmijët shëtisin vetëm në pyll dhe që gjyshtet hapin derën e shtëpisë pa pyetur më parë se kush është pas dere...Nëna duhej ta shoqëronte vogëlushen KËSULKUQE...dhe gjyshja mund ta mbante derën mbyllur...</p>
-------------	--	--

A cura di Bujare Gerxhani